

فرهنگیتمان قطعنامه‌ای که کره جنوبی، رئیس دوره‌ای شورای امنیت روزپنجمشنبه آن را ارائه داد و در حقیقت از جانب کشورهای غربی مامور به ارائه آن بود تا روال اداری فعال‌سازی مکانیسم ماشه طی شود نهایتاً رأی نیاورد. البته طبیعی بود که آمریکا و اروپا با لابی گسترده مانع از تصویب قطعنامه پیشنهادی شوند که مطابق آن تعلیق قطعنامه‌های تحریمی ضدایرانی تداوم می‌یابد. حتی اگر این قطعنامه تصویب نیز می‌شد آمریکا و کشورهای اروپایی دارای حق وتو یعنی انگلیس و فرانسه آن را وتو می‌کردند. آنچه بیش از جدیت برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه جلب توجه می‌کند بهانه‌جویی‌های طرفین غربی است. رئیس‌جمهور فرانسه برای اعلام جدیت مبنی بر فعال‌سازی مانیسم ماشه با یک رسانه اسرائیلی مصاحبه می‌کند تا این پیام را به تل‌آویو داده باشد که منافع اسرائیل لحاظ خواهد شد. امانوئل مکرون در اظهار نظری عجیب ضمن آنکه پیشنهاد ایران به اروپایی‌ها را معقول توصیف می‌کند این بهانه را مطرح می‌کند که این پیشنهاد صرفاً مربوط به وزیرخارجه بوده و مورد حمایت همه اعضای نظام حاکم ایران نیست. این ادعا درحالی مطرح می‌شود که وزارت خارجه ایران از از زمان مذاکرات برجام تاکنون همواره از جانب ایران نمایندۀ اصلی برای پیشبرد مذاکره با اعضای ۱+۵ بوده و ایران نیز همواره به تصمیم‌های اتخاذشده در میز مذاکرات پایبند بوده است. بنابراین این اظهارات مکرون به بهانه‌جویی شبیه است که اثبات می‌کند طرف اروپایی بدون هیچ عزمی برای به نتیجه رسیدن مذاکرات به دنبال آن استست تا از پنجره به‌وجودآمده برای اقدام علیه تهران استفاده کند. اکنون که طرف اروپایی نشان داده به دنبال فعال‌سازی اسنپ‌بک به هر قیمتی است ایران باید هزینه این تصمیم تحمیلی را برای غرب بالا ببرد.

ماجرای قطعنامهٔ ارائه‌شده توسط کره جنوبی چیست؟

مطابق متن برجام هرکدام از طرف‌های برجام به غیر از آمریکا که رسماً از آن خارج شده‌است می‌تواند شکایت‌تقاضت تعهدات‌را به «کمیسیون مشترک برجام» (مشکل از نمایندگان ایران و ۱+۴) ارائه‌دهد. کمیسیون مشترک ۱۵ روز فرصت دارد تا مسئله را بررسی و حل کند. این مدت می‌تواند با توافق طرف‌ها تمدید شود که اگر مشکل حل نشود، موضوع به وزرای خارجه طرف‌ها یا یک هیئت مشورتی ارجاع می‌شود که ۱۵ روز دیگر برای تصمیم‌گیری فرصت دارند. در صورت ادامه اختلاف، کمیسیون ۵ روز دیگر برای تلاش نهایی فرصت دارد. اگر بعد از این ۳۵ روز همچنان اختلاف حل نشود، موضوع به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع می‌شود. شورای امنیت ۳۰ روز فرصت دارد تا قطعنامه‌ای برای ادامه‌روند «تعلیق تحریم‌ها» صادر کند. اگر شورای امنیت نتواند قطعنامه‌ای برای ادامه تعلیق تحریم‌ها تصویب کند (به دلیل وتو یا عدم توافق)، تحریم‌های پیشین سازمان ملل به‌طور خودکار بازمی‌گردند. طرفین اروپایی اما بدون اینکه این فرایند را طی کرده باشند مستقیماً موضوع را به شورای امنیت ارجاع داده و خواهان فعال‌سازی مکانیسم خودکار بازگشت تحریم‌ها علیه ایران شدند. در این فرایند اکنون کره‌جنوبی به عنوان رئیس دوره‌ای شورای امنیت همان قطعنامه‌ای را ارائه داده که مطابق متن برجام باید ارائه می‌شد تا شورای امنیت تصمیم بگیرد با رأی دادن به آن روند ادامه تعلیق تحریم‌ها را تصویب کند یا اینکه با عدم رأی دادن به آن قطعنامه‌های تحریمی ۶گانه که پیش از این محمد جوادظریف مدعی لغس‌و آن بود را به‌طور خودکار بازگرداند. البته باافاصله بعد از رأی نیاوردن این قطعنامه تحریم‌ها بازنمی‌گردد؛ چراکه مطابق متن از زمان ارائه درخواست به شسورای امنیت این شورا ۳۰ روز فرصت دارد تا قطعنامه ارائه دهد و از آنجایی که درخواست کشورهای اروپایی ۶ شهریور به شورای امنیت ارائه شده این شورا تا ۶ مهر فرصت ارائه قطعنامه جدید برای تمدید لغو تحریم‌ها را دارد که البته چه این اتفاق بیفتد چه نیفتد مطابق قانون، بازگشت خودکار تحریم‌ها پس از طی شدن ۳۰ روز اعلام‌شده باید در ۵ مهر صورت بگیرد. بر همین اساس نیز غریب‌آبادی، معاون وزیر خارجه کشورمان به جلسه شورای امنیت این‌گونه واکنش نشان داد. مطرح شدن اسنپ‌بک در جلسه امروز شورای امنیت به معنای این نیست که همین امروز تحریم‌ها بازمی‌گردد.

دستور تل آویو به پاریس از کانال ۱۲

امانوئل مکرون در مصاحبه خود با شبکه ۱۲ اسرائیل اشاره کرد که «وزیر

منابع خبری می‌گویند سه کشور اروپایی پیشنهاد معقول و روی زمین ایران دربارهٔ مکانیسم ماشه را به دلیل فقدان توان تصمیم‌گیری مستقل از صهیونیست‌ها رد کرده‌اند

سرویس یک‌طرفه

شده است. «اعتراف مکرون به پیشنهاد معقول ایران نیز نشان می‌دهد طرف اروپایی در محتوا نتوانسته ایرادی پیدا کند به همین دلیل رو به تداوم بهانه‌جویی سیاسی آورده است. سیدعباس عراقچی، وزیرخارجه کشورمان در واکنش به اظهارات رئیس‌جمهور فرانسه ضمن اشاره به ارائه یک طرح پیشنهادی معقول و عملی از جانب ایران ادعای مکرون مبنی بر اینکه «وزارت خارجه نماینده کل نهاد سیاسی ایران نیست» را مضحک و انحرافی آشکار توصیف کرد.

ادعاها در مورد پیشنهادهای ایران

پس از این اظهارات خبرنگار وال‌استریت‌ژورنال در مورد پیشنهاد و طرح ارائه‌شده از سوی ایران مدعی شد: «ایران متعهد می‌شود که با ویتکاف یا نمایندگان ایالات متحده دیدار کند. هنوز مشخص نیست که این دیدار به‌صورت مستقیم خواهد بود یا غیرمستقیم. برای تحقق این گفت‌وگو، آمریکا باید تضمین دهد که هیچ‌گونه حمله‌ای صورت نخواهد گرفت. در ازای تعهد ایران به انجام این دیدار، سه کشور اروپایی (E۳) باید متعهد شوند که مکانیسم بازگشت خودکار تحریم‌ها (snapback) را تمدید کنند.

چین و روسیه تحریم‌ها را به رسمیت نمی‌شناسند

مطابق پیش‌بینی‌ها، قطعنامه پیشنهادی که طبق روال قانونی بر جام برای جلوگیری از بازگشت خودکار قطعنامه‌های تحریمی یا همان مکانیسم ماشه توسط رئیس دوره‌ای این شورا یعنی کره جنوبی ارائه شده بود نتوانست رأی لازم را کسب کند. بریتانیا، فرانسه، ایالات متحده، سیرالئون، اسلونی، دانمارک، یونان، پاناما و سومالی ۹ کشوری بودند که به این قطعنامه رأی مخالف دادند. ۲ کشور کره جنوبی و گویان هم رأی محتنع دادند. در بین موافقان اما در کنار روسیه و چین که رسماً غیرقانونی بودن فعال‌سازی مکانیسم ماشه توسط دولت‌های خاطی را اعلام کرده‌اند نام پاکستان و الجزایر نیز دیده می‌شود. پس از این رای‌گیری نماینده روسیه عدم تصویب قطعنامه مربوط به ادامه رفع تحریم‌ها علیه ایران را فاقد مبنای قانونی خواند و گفت روسیه بازگشت تحریم‌ها را به رسمیت نمی‌شناسد.

واسیلی نئز باسفیر و نماینده دائم روسیه در سازمان ملل پیش از رای‌گیری درباره قطعنامه پیشنهادی کره جنوبی گفت: «ما در مواقع و موقعیت‌های مختلف اعلام کرده‌ایم که سه کشور اروپایی هیچ حقی برای اجرایی کردن مکانیسم ماشه ندارند... ما اقدامی را که سه کشور اروپایی شورای امنیت ارائه کردند، به رسمیت نمی‌شناسیم... تنها هدف آن‌ها استفاده از شورای امنیت در راستای نیت‌های بد خود است. کشورهای اروپایی زبان دیپلماسی را رد کرده و خشونت و اقدامات تحریک‌آمیز را ترجیح می‌دهند. «

پیش از این نیز روسیه و چین با ارسال نامه مشترکی به دبیرکل سازمان ملل و رئیس شورای امنیت، با رد تلاش سه کشور اروپایی جهت احیای قطعنامه‌های لغو شده شورای امنیت علیه کشورمان، تصریح کرده بودند. «اعلان ارسال‌ی سه کشور اروپایی به شورای امنیت بر خلاف رویه‌های مندرج در برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ و فاقد مبنای حقوقی لازم است و باید باطل و بلااثر در نظر گرفته شود. «

این موضع‌گیری روسیه و چین پیام مهمی به شورای امنیت است مبنی‌بر اینکه این دوکشور بازگشت تحریم‌ها را غیرقانونی دانسته و خود را متعهد به اجرای آن نمی‌دانند. از آنجایی که تاکنون نیز حجم زیادی از تجارت ایران به ویژه در حوزه انرژی با بلوک شرقی قدرت بوده است عدم تعهد این کشورهای به اجرای تحریم‌های بین‌المللی باعث می‌شود تا اثر تحریم‌های اعمالی خیلی فراتر از آنچه امروز و به واسطه تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا و اسرائیل رخ داده نرود. البته هرگونه تحریم بین‌المللی به اندازه خود اثر منفی خواهد داشت و ایران نیز با علم به چنین اثری تاکنون تمام تلاش خود را به کار گرفته است که مانع از بازگشت تحریم‌ها شود اما در فضای بازگشت تحریم‌ها باید تمام تلاش‌ها به کار گرفته شود تا اولاً اثر آن کاسته نشود و ثانیاً هزینه اعمال تحریم برای غربی‌ها بالا برود. همراهی با بلوک‌های جدید قدرت در جهان و همچنین اعتبارزدایی از نهادهایی که ذیل شعار بین‌المللی به ابزار یکجانبه‌گرایی تبدیل شده‌اند از جمله آژانس انرژی اتمی در همین چهارچوب قابل طبقه‌بندی است.

تمرکز این مذاکرات بر موضوع ذخایر اورانیوم با غنای ۶۰ درصد خواهد بود. ایران تمام مقدار ۶۰ درصدی را که در اختیار دارد بازاریابی خواهد کرد. پس از آن شورای امنیت سازمان ملل قطعنامه ۲۲۳۱ را که از توافق برجام حمایت می‌کند لغو خواهد کرد. این اقدام به معنای حذف کامل گزینه snapback برای اروپا خواهد بود. ایران سپس اقدام به رقیق‌سازی ذخایر ۶۰ درصدی خواهد کرد. در ازای این اقدام، تحریم‌های ایالات متحده و سایر کشورها لغو خواهند شد. در مرحله بعد، مذاکراتی برای دستیابی به توافق نهایی در پرونده هسته‌ای آغاز خواهد شد. «

طرف اروپایی اما با بهانه‌سازی از پیشنهادهای متعادل ایران عبور کرده و دوباره به همان ادبیات تهدیدآمیز خود بازگشته است. نمایندگان فرانسه و بریتانیا در جریان نشست در حال برگزاری شورای امنیت تکرار کردند که پیشنهاد پیشین به ایران که خواهان همکاری در ازای تمدید برجام بوده است، تا یک هفته دیگر نیز فرصت به گفت‌وگو و دیپلماسی می‌دهد. در پیشنهاد گذشته طرف‌های اروپایی ضمن طرح مطالبات زیاده‌خواهانه در مورد ابزارهای بازاردنگی ایران صرفاً متعهد شده بودند که فعال‌سازی مکانیسم ماشه را برای یک مدت چندماهه به تعویق خواهند انداخت. آن‌ها بدون اینکه حتی به دنبال لغو دائم تحریم‌های ضدایرانی باشند مطالباتی را روی میز قرار داده بودند که نشان می‌داد از اساس برای صورت‌نگرفتن معامله پای میز نشسته‌اند.

حتی اگر قطعنامه رأی می‌آورد بازهم آمریکا و اروپا آن را وتو می‌کردند

هم‌زمان با برنامه‌ریزی برای استفاده ابزاری از شورای امنیت علیه ایران روز چهارشنبه نمایانین گزارش داد ایالات متحده آمریکا تهدید کرده در صورتی که قطعنامه پیشنهادی ایران و کشورهای هم‌سوم مبنی بر محکومیت حمله به تأسیسات اتمی ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تصویب شود کمک‌های خود به این نهاد بین‌المللی را قطع خواهدکرد. در صورتی که قطعنامه ارائه‌شده توسط رئیس دوره‌ای شورای امنیت مبنی بر تداوم تعلیق تحریم‌های ضدایرانی رأی کافی را نیز در شورای امنیت کسب می‌کرد باز هم آمریکا و کشورهای اروپایی آن را وتو می‌کردند تا وجهه‌ای تمام‌رخ از ابزاری بودن نهادهای بین‌المللی در دست دولت‌های غربی بار دیگر ثبت شود. پیش از جلسه شورای حکام ۵۰ سناتور جمهوری خواه آمریکا در نامه‌ای به وزیران خارجه انگلیس، فرانسه و آلمان خواستار فعال‌سازی «اسنپ‌بک» شدند. وال‌استریت‌ژورنال نیز روز جمعه احتمال وتوی قطعنامه در صورت تصویب آن را مطرح کرده بود: «رای‌گیری امروز یک رای‌گیری رویه‌ای است درباره قطعنامه‌ای که کره‌جنوبی موظف بود آن را مطرح کند. این قطعنامه رد خواهد شد یا وتو می‌شود». آمریکا پیش از رای‌گیری در مورد قطعنامه ارائه‌شده صبح جمعه پیش‌نویس یک قطعنامه ششورای امنیت را که خواستار آتش‌بس در غزه و فراهم کردن دسترسی کمک‌های بشردوستانه به این منطقه بود را مثل تمام قطعنامه‌های ضداسرائیلی دیگر شورای امنیت رد کرد تا نشان دهد نهادهای بین‌المللی تنها زمانی قدرت عمل دارند که دولت‌های غربی با وتو نخواهند جلوی آن را بگیرند.

هزینهٔ اقدامات تنش‌زا باید بالا برود

در شرایطی که نهادهای بین‌المللی به ابزار دست غربی‌ها تبدیل شده است گسترش موضعی از جنس آنچه چین و روسیه اتخاذ کرده‌اند می‌تواند امیدی به بازشدن مسیرهای موزای و کاهش مشروعیت از نهادهای اصطلاحاً بین‌المللی ایجاد کند. اینکه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علی‌رغم بیشترین حجم نظرات از تأسیسات اتمی یک کشور باز هم رو به اتهام‌زنی در مورد ظرفیت ساخت چندین بمب اتمی آورده و زمینه را برای تهاجم به ایران فراهم آورد و پس از حمله به تأسیسات هسته‌ای مشروع ایران حتی قدرت محکوم کردن آن را نداشته باشد طبعاً این توقع را ایجاد خواهد کرد که در مورد شیوه‌های کنترل همکاری و گسترش فعالیت‌های هسته‌ای در سطوح فنی و سیاسی بحث کارشناسی جدی‌تری صورت گیرد. همچنین عدم پابندی کشورهای مختلف به تحریم‌هایی که غیرقانونی بودن بازگشت آن، به شورای امنیت اعلام شده باعث می‌شود تا با بازشدن مسیرهای موزای از جنس سازمان‌های بین‌المللی نوظهور قدرت اثرگذاری نهادهای بین‌المللی ابزار دست غرب به مرور کاهش یابد.

اعتراف دیر، اعتراف دور

به دشمن خارجی مخایره می‌کند. خیلی طبیعی است که وقتی ادعای تقلب در انتخابات از سوی تعدادی از کاندیداهای انتخابات که خود از خواص سیاسی کشور هستند، علیه برخی نهادهای مهم کشور مطرح می‌شود و کار به اردوکشی خیابانی و اغتشاشات و اتهام‌زنی به نظام و ناامنی برای مردم برسد، پیام ضعیف به دشمن غربی می‌دهد و آن‌ها که تا دیروز برای شکایش روابط سیاسی، در سطح رئیس‌جمهور به رهبر ایران نامه می‌نوشتند، حالا تصمیم به تشدید فشارهای اقتصادی علیه ایران خواهند گرفت.

۱۶ سال گذشته و حالا روزنامه هم‌میهن اعتراف کرده وقایع ۸۸ در تشدید تحریم‌ها و نیز شکاف اجتماعی در جامعه مؤثر بوده است. این روزنامه هفته گذشته در بخشی از سر مقاله خود با تیتیر «سقوط قدرت خرید بعد از سال ۸۸» نوشت: «اولی از سال ۸۸ به بعد دو اتفاق بسیار مهم در ایران رخ داد که روند اقتصادی را به کلی تغییر داد. اولین آن، اعتراضات ۸۸ بود. فعلاً نمی‌خواهیم مقصریابی کنیم؛ ولی هرچه بود خسارت بزرگی برای کشور بود و جامعه را به‌سوی شکافی جبران‌ناپذیر وارد کرد. مورد دوم صدور قطعنامه‌ها و سپس آغاز تحریم‌های شورای امنیت بود که از سال ۸۸ تشدید شد و درنهایت در سال ۹۰ وارد فاز بسیار مهمی گردید.»

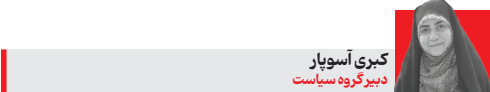
هم‌میهن البته به‌عنوان یک رسانه اصلاح‌طلب اصل فراقتنی و فرار از مسئولیت را فراموش نمی‌کند و ما چرا به گردن رئیس‌جمهور وقت می‌اندازد و در عین حال تأکید می‌کند که «نمی‌خواهیم مقصریابی کنیم». اما اصل اتفاق را تأیید کرده است. اعترافی که دیر است و همچنان هم در لفافه سیاسی کاری بیان می‌شود، اما جرقه امیدی را روشن می‌کند که شاید در زمانی دور، اعتراف به دروغ بودن اصل ادعای تقلب را هم از سوی برخی خواص اصلاح‌طلب شاهد باشیم و به این نتیجه برسند آنچه را که در خفا و محافل و جلسات خصوصی بارها گفته‌اند - همچون خاتمی و تاج‌زاده- در فضای رسمی و علنی هم تکرار کنند.

خیابانی در سسال ۸۸ شدت گرفت؛ از جمله تحریم‌های هسته‌ای در اولین سالگرد انتخابات ۸۸ طی قطعنامه ۱۹۲۹ شورای امنیت، کمتر از یک ماه پس از آن، تحریم‌های بخش انرژی و بانکداری از سوی آمریکا و سه ماه بعد، تحریم‌های حوزه‌های مالی، بیمه‌ای و صنایع نفت و گاز از سوی اتحادیه اروپا. این اقدامات به تازگی به سوی مقامات آمریکایی، عملاً هم علاوه بر این اظهارات صریح و علنی از سوی مقامات آمریکایی، عملاً هم تحریم‌های اقتصادی غرب و قطعنامه‌های ضدایرانی شورای امنیت، پس از ادعای تقلب در انتخابات از سوی برخی خواص سیاسی و وقوع آشوب‌های

که سسال ۸۸ وزیر خارجه آمریکا بود، در کتاب خاطرات خود نوشته است پس از اعتراض‌ها به نتیجه انتخابات در سال ۸۸، آمریکا توانست کشور های دیگر را برای اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران همراه سازد.

از این قسم موارد بسیار است و نقل آن در مجال این نوشته نمی‌گنجد. علاوه بر این اظهارات صریح و علنی از سوی مقامات آمریکایی، عملاً هم تحریم‌های اقتصادی غرب و قطعنامه‌های ضدایرانی شورای امنیت، پس از ادعای تقلب در انتخابات از سوی برخی خواص سیاسی و وقوع آشوب‌های

۱۶ سال از وقایع تلخ ۸۸ و فتنه کذایی در انتخابات می‌گذرد، اما همچون بسیاری از وقایع سیاسی، گذر زمان و کنار رفتن غبارهای می‌تواند در پیچه‌های تازه‌ای بر این اثبات یا رد آنچه پیرامون حوادث سال ۸۸ ادعا شده بود، بگشاید. تشدید تحریم‌های اقتصادی پس از وقایع ۸۸ (به معنای تأثیر آن وقایع بر این تشدید و نه صرفاً توانایی زمانی) از مواردی بود که مخالفان جنبش سبیز بارها آن را مستند به واقعیت‌های متعدد موجود بیان می‌کردند و البته جریان حامی، یعنی اصلاح‌طلبان منکر آن می‌شدند. حال پس از ۱۶ سال یک رسانه اصلاح‌طلب در خلال بررسی وضعیت اقتصادی در دولت‌های مختلف، اذعان کرده که حوادث ۸۸ بر شدت تحریم‌ها و قطعنامه‌های ضدایرانی افزوده است. اعترافی که دیر است و البته همچنان آمیخته با کینه‌های سیاسی علیه رئیس‌جمهور ۸۸ بیان شده است، اما اینکه یک اصلاح‌طلب در مورد محمود احمدی‌نژاد چه می‌گوید برای بررسی واقعیت احمدی‌نژاد اعتبار ندارد، اما آنچه همان اصلاح‌طلب در مورد فتنه تقلب می‌گوید، معتبر است؛ به قول اهالی فقه و حقوق، اقرار افراد علیه خودشان مسموع است.

در روز قدس (اواخر شهریور ۸۸) که عده‌ای همز‌مان با راهپیمایی ضدصهیونیستی در تهران، شعار نه غزه نه لبنان سر دادند، رابرت گیگس وزیر دفاع وقت آمریکا (رئیس اسبق سازمان سیا) ضمن سخنانی گفت: «در حال حاضر به دلیل شکاف‌های عمیق در ایران پس از انتخابات، تحریم مؤثرتر از گذشته است. ما در ۳۰ سال گذشته چنین شکاف‌هایی را ندیده بودیم. مخالفان به‌تدریج سیاست‌های کلان جمهوری اسلامی را هدف گرفته‌اند. اکنون باید تحریم‌ها را تشدید کرد.» و یا در موردی دیگر، هیلاری کلینتون